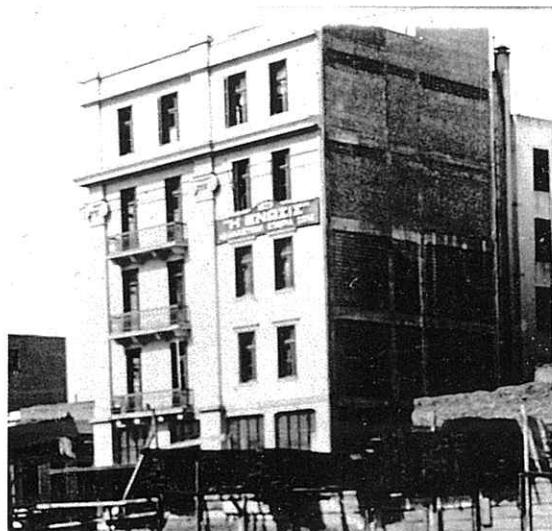

Η νέα οδός Τσιμισκή

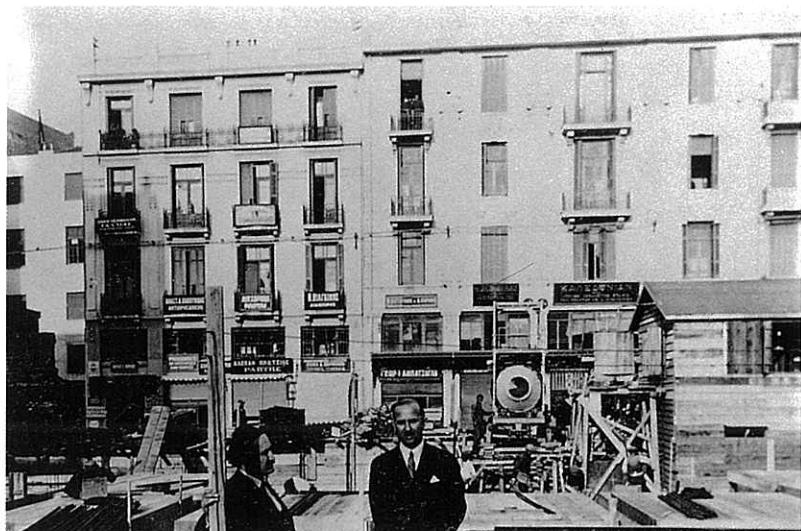
Ο δρόμος του νέου σχεδίου που ονομάσθηκε Τσιμισκή άρχιζε από το ύψος της οδού Κατούνη και έφτανε μέχρι τη Διαγώνιο. Πίσω από την οδό Κατούνη, και εν πολλοίς γύρω από τη Νέα Παναγία και το Ιπποδρόμιο, επιβίωνε ανενόχλητη η παλαιά ρυμοτομία. Μόνον μεταπολεμικώς ολοκληρώθηκε η οδός Τσιμισκή με διανοίξεις προς τα δυτικά, προς τα νέα δικαστήρια (με το ψευδώνυμο "οδός Πολυτεχνείου"), και προς τα ανατολικά, μετά τη Δημητρίου Γούναρη και μέχρι τη ΧΑΝΘ.

Η δυτική άκρη της οδού Τσιμισκή ξεκινούσε από το τείχος του λιμανιού. Η οδός Κατούνη βρισκόταν ακριβώς έξω από τα τείχη. Στα οικόπεδα στον αριθμό 1 και στον απέναντι αριθμό 4 εντοπίσθηκαν ερείπια του ανατολικού τείχους του λιμένος. Η εικόνα 10 έχει τραβηγτεί από τη γωνία Τσιμισκή και Βενιζέλου, στα 1926 περίπου. Το τμήμα αυτό της Τσιμισκή διέσχιζε την παλιά συνοικία Τοπχανέ, περνώντας νότια από τον τόπο όπου άλλοτε υψωνόταν το Baluk Hane.

11

12

Το πρώτο μεγάλο κτίριο, αποκλειστικά για γραφεία, ήταν στον αριθμό 1, και ονομάζόταν Μέγαρο Κιτρικής. Βρισκόταν πάνω στη γωνία της Τσιμισκή με την Κατούνη. Κτίσθηκε πριν από το 1926 και ήταν πολύ απλό στη μορφή του. Σήμερα στη θέση του βρίσκεται το κατάστημα της Εμπορικής Τράπεζας. Το προτιμούσαν δικηγόροι, όπως οι Αραπίδης, Γαντζόπουλος, Καζής, Καμπίτογλου, Κουλουφάκος, Στ. Κωνσταντινίδης, Μαγουλάκης, Μαυρίδης, Παλάγκας, Πανταζίδης, Παπαπετρόπουλος και Ρωμανός. Ακόμη, παραγγελιοδόχοι, όπως οι Γκατένιο, Βολφ και Αρώνης αλλά και μία καθηγήτρια μουσικής, η Κ. Εμμανουηλίδη. Επίσης, η ασφαλιστική επιχείρηση "Ενωσις", η πινακίδα της οποίας διακρίνεται σε φωτογραφία και η αντιπροσωπεία γραφομηχανών, ραπτομηχανών και μοτοσυκλετών Γεωργιάδη-Μαντίκα. Η εικόνα 11 είναι τιμήμα φωτογραφίας που τραβήχτηκε το 1929 από το οικόπεδο, στο οποίο βρίσκεται σήμερα η Τράπεζα της Ελλάδος.

Το επόμενο οικόπεδο, Τσιμισκή 3, δεν είχε κτισθεί μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1930. Διακρίνεται κενό στην εικόνα 11.

Δικηγόροι, έμποροι, παραγγελιοδόχοι και εκτελωνιστές είχαν προτιμήσει και τα δύο κτίρια, που μεσολαβούσαν μέχρι τη διασταύρωση με την οδό Ίωνος Δραγούμη (τότε Μεγάλου Αλεξάνδρου) και σώζονται ακόμη. Διακρίνονται στην εικόνα 12, η οποία τραβήχθηκε επίσης από το οικόπεδο της Τράπεζας της Ελλάδος το 1929.

Στον αριθμό 5 ήταν οι Βολανάκης (έμπορος), Βοϊδομάτης και Γ. Δημητριάδης (εκτελωνιστές) καθώς και ασφαλιστικές εταιρείες και ραφεία. Επίσης, λίγο αργότερα οι αντιπροσωπείες Μαντσίδην "οίκος ιδρυθείς τω 1890". Ακόμη, το τυπογραφείο Χροστομάνου και Κοέν και ο αντιπρόσωπος εντομοκτόνων Μάσσιμος. Στη γωνιακή οικοδομή, το κτίριο Μπενβενίστε (αρ. 7), εγκαταστάθηκαν οι δικηγόροι Ξανθάκης, Λεβής, Κώττας, Γεωργόπουλος, Κόκκας, Σταμούλης, ο παραγγελιοδόχος Δημητρόπουλος και ο εκτελωνιστής Βαλούσης. Τέλος, ο μηχανικός Βασ. Φραγκόπουλος και ο έμπορος Άσσεό.

ΤΖΑΦΕΡΗΣ-ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗΣ
 'Εκλεκτὰ ἀγορέλαια «Λαγός»
 Προμήθειαι - 'Αντιπροσωπεῖαι
 Τσιμισκῆ 1 — Θεσσαλονίκη

13

ΜΕΓΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ
 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
, ΧΡΙΣΤΟΜΑΝΟΥ & ΚΟΣΝ

Τσιμισκῆ 5, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ: ΑΝΩ ΤΩΝ 100 ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ

εἰς τιμᾶς ἀπιστεύτως εὐθηνάς. Διὰ τὸν χαρτοπώλας καὶ τὸ ἔσωτερον, ἴδιαίτεραι συμφωνίαι,
 Καλλιτεχνικὴ ἐκτύπωσις τυπογραφικῶν ἐργασιῶν εἰς τιμᾶς ἀσυναγωνίστους.

14

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ
 ΣΙΝΕ ΟΡΙΑΝ, ΙΚΑ ΦΙΛΜ, Θ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ (ΟΥΦΑ ΦΙΛΜ)
 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
 ΤΣΙΜΙΣΚΗ 7
 ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 25-34 — ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: «ΦΙΛΜΕΚΕ»
 ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

15

Καθώς για μεγάλο χρονικό διάστημα το εμπορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης παρέμεινε στην περιοχή που δεν κάπκε, γύρω από την οδό Φράγκων, τα κτίρια που μόλις είδαμε είχαν ένα διπλό πλεονέκτημα: Άφενός βρίσκονταν πολύ κοντά στην πλατεία Εμπορίου, παραδοσιακό τόπο συναλλαγών αφετέρου ήταν καινούργια και υψώνονταν πάνω σε ένα καινούργιο δρόμο. Στην πλατεία Εμπορίου βρισκόταν, μόλις 50 χρόνια πριν από την ανέγερση των συγκεκριμένων κτιρίων, η πύλη του Γιαλού. Ως τόπος ήταν εντυπωσιακός, αν κρίνουμε από τις περιγραφές του Εβλιγιά Τσελεμπί. Άλλα και νεότεροι περιπομπές αναφέρονται στην πλατεία Εμπορίου. Οι πολεοδομικές αλλαγές στο κέντρο της Θεσσαλονίκης αλλά και οι πληθυσμιακές ανακατατάξεις κατέστησαν αναγκαία τη διευρυμένη χρήση της διαφήμισης, όχι μόνον ως μέσου προβολής εμπορευμάτων αλλά και ενημέρωσης για τη γεωγραφική θέση του εμπόρου μέσα στην πόλη (Εικόνες 13, 14, 15: Αφορούν τα πρώτα κτίρια της οδού Τσιμισκή).